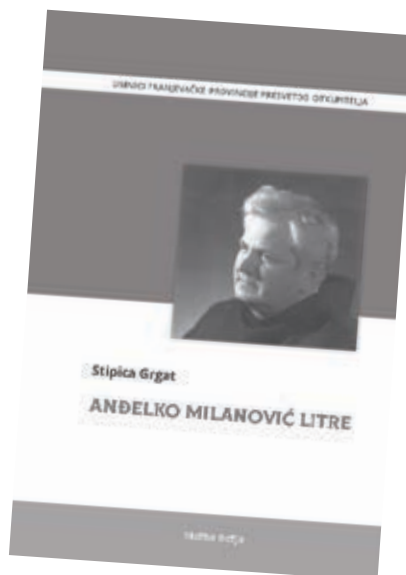

KNJIGA FRA STIPICE GRGATA O FRA ANĐELKU MILANOVIĆU LITRE

Iako su redovnički poziv i poslanje stubokom obilježeni jednostavnošću i samozatajnošću, dobri učinci i pojedina i njihovih samostanskih obitelji redovito su manje ili više osjetni, možda ponekad i nevidljivo prisutni, ali svakako neupitno zaslužni u cjelini bića Crkve, dakle na njezinu partikularnom i univerzalnom planu. Štoviše, blagodati takvih djelovanja uočljive su – najopćenitije govoreći – i u **životu samoga** svijeta, navlastito u njegovim kulturološkim domenama. Krunski je to, najzad, dokaz da su duhovno i kulturno činjenje uvijek prirodno povezani, tj. integralni aspekti ljudskoga djelovanja, odnosno da su neodvojivi dijelovi iste, metafizičke matrice.

I Franjevačka provincija Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu – nastala i utemeljena godine 1735. odvajanjem od znatno starije Franjevačke provincije Bosne Srebrene – hrvatskomu je narodu i Katoličkoj Crkvi u proteklim stoljećima, sve do današnjih dana, podarila mnoge zaslužnike, pregaoce koji su vlastite duhovne i umne energije, uvijek vođene Providnošću, trajno usmjeravali prema oplemenjenju puka Božjega. Premda će nam pravi broj takvih ime-na zauvijek ostati nepoznat, naslov kršćanske i ljudske zahvalnosti kao da je nekako potpuniji kad se pojedini profili nanovo osvjetle – ne, međutim, samo zbog puke uljudnosti ili pak hvalevrijedna odavanja zahvalnosti, nego upravo zbog mogućnosti novoga iščitavanja pojedinih povijesnih tragova, rekonstrukcije mreže djelovanja i aktualizacije starih primjera-poticaja, koji time poprimaju jednu novu notu svježine te nas nukaju – ako baš hoćemo – na zrelije promišljanje vlastita mjesta i identiteta u cjelovitosti društva, kulturnoga okružja kao i same Crkve.

U tom je svjetlu i splitska Franjevačka provincija, godine 2018., pokrenu-

la – u sklopu svoje redovite nakladničke djelatnosti – biblioteku znakovita naziva »Umnici Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja«. Do sada je u tom nizu objavljeno sedam knjiga posvećenih **životu i** djelovanju pojedinih njezinih **članova**. Ove godine pridružuje im se i osmi svezak, usmjeren na jednoga redovnika, svećenika i crkvenoga glazbenika iz 20. stoljeća, a nosi jednostavan naslov: *Anđelko Milanović Litre* (Split: Franjevačka provincija Presvetoga Otkupitelja – Služba Božja, 2022., ISBN 978-953-6236-69-5). Temeljen na izdanoj arhivskoj građi i vrijednim sekundarnim izvorima, najnoviji je to muzikološki prinos fra Stipice Grgata, zborovođe u svetištu Gospe od Zdravlja u Splitu, ali i svojevrsni *hommage* liku i djelu njegova starijega redovničkoga subrata (a i sumještanina) o. fra Anđelka Milanovića Litre (Otok kod Sinja, 2. kolovoza 1913. – Sinj, 18. travnja 1990.), zauzeta – među inim redovničko-svećeničkim i pedagoškim dužnostima – crkvenoga glazbenika, orguljaša i zborovođe, profesora na Teološkom fakultetu u Zagrebu, profesora i nadstojnika (kao nasljednika A. Vidakovića) Instituta za crkvenu glazbu u istom gradu te glavnoga urednika **časopisa Sveta Cecilija**. Knjiga (koja sadrži 324 stranice) strukturirana je pregledno i lo-

gično, a donosi najvažnije aspekte iz života i djelovanja fra Anđelka Milanovića Litre, od detaljnih biografskih podataka, kronološkoga opisa djelovanja u Provinciji i izvan nje, potom analize izbora radova iz skladateljskoga opusa, bibliografije (Milanovićeve kao i one o njemu), do podataka o glazbenoj školi u Otoku kod Sinja (koja nosi njegovo ime) i drugih crtica što upotpunjuju pogled na širinu Milanovićeve osobnosti, djelatnosti i, općenito, duhovno-intelektualne ostavštine. Recenzenti su prof. dr. sc. Vito Balić, izv. prof. dr. sc. Ivan Botica i dr. sc. Stjepan Čovo, a uredništvo knjige (kao i ono navedene biblioteke) potpisuje doc. dr. sc. fra Ivan Macut.

Ne iznoseći ovdje posebne osvrtne na fra Anđelkov plodni **život (zainteresirane stoga** rado upućujem upravo na samu

knjigu), osvrnuo bih se zaključno na činjenicu da je i njegov životni put – utkan u cijelosti u dinamiku ove pastoralno veoma zauzete Provincije – dokaz da od vremena do vremena pojedinci poput fra Anđelka Milanovića Litre, potaknuti realnim potrebama svoje uže i šire cjeline, uzmognu udružiti različite prirodne inklinacije i usvojene obrazovne nadogradnje te najzad polučiti rezultate koji imaju blagotvorna učinka ne samo među neposrednim prijateljima, subraćom i suradnicima nego i u Crkvi na čitavu hrvatskom govornom području – od pojedinih njegovih skladba (istina, nedovoljno poznatih), makar i sasvim kratkih, do uspješnih harmonizacija gregorijanskih napjeva, koje je još uvijek redovito moguće čuti na našim liturgijskim slavljinama.

Mirko Jankov

SUSRET LITURGIJSKIH ZBOROVA VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE U SARAJEVU

Tradicionalni susret liturgijskih zborova Vrhbosanske nadbiskupije, XVIII. po redu, upriličen je u subotu 14. svibnja 2022. u prvostolnici Presvetoga Srca Isusova u Sarajevu. Susret je započeo svečanim euharistijskim slavljem koje je predvodio kanonik i rektor katedrale mons. Ante Meštrović. Koncelebrirala su četvorica svećenika među kojima je bio dekan Brčanskoga dekanata i župnik u Brčkom preč. Damir Ivanović, prenosi nedjelja.ba.

Na početku je članove zborova, dirigente, animatore, orguljaše/svirače, pristigle župnike, kao i ostale vjernike pozdravio mons. Meštrović te istaknuo kako su susreti takva tipa »poticaj za predaniji rad i sudjelovanje u liturgiji župne zajednice, a ujedno i zahvala za požrtvornost koju Crkva gaji prema angažiranim

vjernicima«. Također je prenio pozdrave nadbiskupa metropolita vrhbosanskoga i apostolskoga upravitelja Vojnoga ordinarijata u BiH mons. Tome Vukšića, koji se nalazi na vojnom hodočašću katolika pripadnika Oružanih snaga BiH u Lurdu u Francuskoj.

Nakon naviještenoga evanđelja mons. Meštrović je progovorio o Konstituciji Drugoga vatikanskoga sabora o liturgiji koja jasno naglašava da će »sveta glazba biti to svetija što bude tješnje povezana s bogoslužnim činom, bilo da srdačnije izrazi molitvu, bilo da potiče jednodušnost, bilo da svete obrede obogati većom svečanošću (SC 112)«. Nadalje je posvijestio kako u Konstituciji također stoji da »bogoslužni čin poprima plemenitiji oblik kad se službe Božje svečano slave pjevanjem (SC 113)«.

»Sv. Augustin će reći: 'sveto pjevanje preobražava nas u živu hvalu iskazanu Bogu', istaknuo je propovjednik te napomenuo kako se susret zborova doga-